

"הַבַּעַל לֵרֵר

הַנְּשֵׂא בִּנְעִי"

"הַפְּעֻטָּלִיר הַשְּׁבִיעִי"

גְּלוּי זֶה יִשְׁנָה פָּנֵי תִּבְל

בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי גַם כֵּן הָיוּ שְׂמֵחִים, וְזָכְרוּ הַזּוּג אֶת הַפְּעֻטָּלִיר בְּלֹא הַרְגָּלִים, וְהָיוּ מִתְגַּעְגְּעִים מְאוֹד אִיד לֹקָחִים בְּכֹאן אוֹתוֹ הַפְּעֻטָּלִיר. וְהִנֵּה הוּא בָּא וְאָמַר: הִנֵּה בָּאתִי עַל הַחֲתָנָה, וְנִפְל עֲלֵיהֶם וְחִבַּק וְנִשַּׁק אוֹתָם, וְאָמַר לָהֶם: בְּתַחֲלָה בִּרְכָתִי אֶתְכֶם שֶׁתְּהִיוּ כְּמוֹנֵי, וְעַתָּה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם בְּדַרְשָׁה גִישָׁאֲנָק, שֶׁתְּהִיוּ כְּמוֹנֵי. (אַתֶּם סְבוּרִים שְׂאֲנִי בְּעַל מוּם בְּרַגְלִי) אֵין אֲנִי בְּעַל מוּם כִּלְל עַל רַגְלִי, רַק בְּאַמַּת יֵשׁ לִי כַּח בְּרַגְלִי רַק שְׂאִין אֲנִי מִשְׁתַּמֵּשׂ עִם הַכַּח שֶׁבְּרַגְלִי בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי אֲנִי צָרִיךְ אֶת הַכַּח לְעִנּוּן אַחֵר. וַיֵּשׁ לִי הַסְּכָמָה עַל זֶה מִן הַכֶּתֶר מַלְכוּת שֶׁל הַמְּדִינָה.

כִּי פַעַם הָיוּ יוֹשְׁבִים וְאֶחָד הָיָה מִתְפָּאֵר שְׂיֵשׁ לוֹ כַּח וּגְבוּרָה כְּזוֹ בְּרַגְלָיו, כְּשֶׁבָּאִים אֵלָיו הַמְּקַטְרְגִים הוּא יְכוּל לְעַמֵּד כְּנִגְדָם, כִּי עַקֵּר הַסְּבָלָנוּת וְהָאַרְךְ-אַפִּים תְּלוּיִים בְּרַגְלִים, כְּמוֹ שְׂרוּאִים בְּחוּשׁ שְׂמִי שֶׁהוּא בְּלַחֵץ וְאֵין לוֹ אַרְךְ אַפִּים אֲזִי הוּא מְנַעֵנֵעַ אֶת רַגְלָיו. אֲבָל אוֹתוֹ אֶחָד הָיָה יְכוּל לְעַמֵּד בְּסְבָלָנוּת וְאַרְךְ אַפִּים נֶגֶד הַמְּקַטְרְגִים, וְזֶה הָיָה כַּח גְּדוֹל בְּרַגְלָיו. וְשֶׁאַלְתִּי אוֹתוֹ: נֶגֶד אֵיזָה מְקַטְרֵג אַתָּה יְכוּל לְעַמֵּד? כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה מֵינֵי מְקַטְרְגִים. הֵינּוּ כְּשֶׁרוּצִים לְקַטְרֵג עַל מִישָׁהוּ מְכִינִים לְשׁוֹזֵרֵעַ וְאַחֵר כֶּךָ שׁוֹלְחִים הַלְּשׁוֹן הָרַע עַל יְדֵי מְרַגֵּל. וַיֵּשׁ עֲשָׂרָה מְרַגְלִים כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה מֵינֵי דְבוּרִים רָעִים (רְכִילוּת, מְרָמָה, דְּבָה, לְעִז, שְׂקָר, חֲנֻפָּה, מַלְשִׁינוּת, לִיצְנוּת, אוֹנְאָת דְּבָרִים, הַלְּבָנַת פָּנִים) אֲזִי שֶׁאַלְתִּי אוֹתוֹ נֶגֶד אֵיזָה מְרַגֵּל אַתָּה יְכוּל לְעַמֵּד עִם הַכַּח שֶׁבְּרַגְלִיךָ? וְהוּא הַשִּׁיב נֶגֶד מִין מְרַגֵּל פְּלוֹנֵי הוּא יְכוּל לְעַמֵּד, אֲמַרְתִּי לוֹ אִם כֵּן, אֵין אַתָּה יְכוּל לְעֹזֵר אֶת הַבֵּן מְלָךְ, מֵאַחֵר שְׂאִין אַתָּה יְכוּל לְעַמֵּד כִּי אִם נֶגֶד מִין מְקַטְרֵג אֶחָד, עַל כֵּן אֵין אַתָּה יְכוּל לְעֹזֵר אֶת הַבֵּן מְלָךְ.

אחד הִיָּה מִתְפָּאֵר שְׂיֵשׁ לוֹ כַּח בְּרַגְלָיו שֶׁהוּא תָּמִיד יְכוּל לְמַצֵּא
אֶת דְּרָכּוֹ. כִּי יֵשׁ הַתְּבָלִים וְרוּחוֹת בְּעוֹלָם וּמִי שֶׁאֵבֵד אֶת דְּרָכּוֹ
הוֹלֵךְ עַל פִּי הַתְּבָלִים וְרוּחוֹת הָאֵלּוּ, כִּי מִי שֶׁאֵבֵד אֶת דְּרָכּוֹ אֵין לוֹ
אִיפֹה לְלַכֵּת, רַק הוּא צָרִיךְ לְלַכֵּת אַחֲרֵי רַגְלָיו, כִּי הוּא לֹא יוֹדֵעַ
אִיפֹה לְלַכֵּת, בְּאִיזָה כּוּוֹן, אֲזֵי הוּא הוֹלֵךְ אַחֲרֵי רַגְלָיו, וְרַגְלָיו
מְדַרְיָכִים אוֹתוֹ עַל פִּי הַתְּבָלִים וְהַרוּחוֹת הָאֵלּוּ, וַיֵּשׁ עֲשָׂרָה דְרָגוֹת
שֶׁל זְכוּת הַתְּבָלִים זֶה לְמַעְלָה מִזֶּה עַד הַתְּבָל הַעֲשִׂירִי שֶׁהוּא הַנְּדָךְ
בְּיוֹתֵר, שְׂאֵלְתִי אוֹתוֹ עַל פִּי אִיזָה הֶבֶל הוּא יְכוּל לְמַצֵּא אֶת דְּרָכּוֹ,
בְּאִיזָה דְרָךְ יְכוּלִים רַגְלָיו לְהַדְרִיךְ אוֹתוֹ, וְהוּא הַשֵּׁיב לִי: דְרָךְ
פְּלוֹנִי. אֲמַרְתִּי לוֹ: אִם בֵּן אֵין אַתָּה יְכוּל לְמַצֵּא אֶת הַבֵּן מִלְּךָ כִּי
אַתָּה יוֹדֵעַ דְרָכְךָ רַק עַל פִּי דְרָגַת הֶבֶל פְּלוֹנִי, עַל בֵּן אֵין אַתָּה
יְכוּל לְמַצֵּא אֶת הַבֵּן מִלְּךָ.

אחד הִיָּה מִתְפָּאֵר שְׂיֵשׁ לוֹ כַּח כְּזֶה בְּרַגְלָיו שֶׁהוּא יְכוּל לְרַקֵּד
תָּמִיד, בְּלִי שׁוּם הַפְּסָקָה. וְהוּא לֹא מִתְעַיֵּף אוֹ נִחְלָשׁ בְּרַב
הַרְקוּדִים, אֲלֵא לְהַפְּךָ הוּא מִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּרַב הַרְקוּדִים שְׂזִיָּה
בְּאַמַּת כַּח גְּדוֹל בְּרַגְלָיו, שֶׁהוּא יְכוּל לְהַמְשִׁיךְ הַרְקוּדִים תָּמִיד בְּלִי
שׁוּם הַפְּסָקָה. שְׂאֵלְתִי אוֹתוֹ: אִיזָה רְקוּד אַתָּה יְכוּל לְרַקֵּד? הוּא
הַשֵּׁיב לִי: רְקוּד פְּלוֹנִי. אֲמַרְתִּי לוֹ: אִם בֵּן אֵין אַתָּה יְכוּל לְשַׁמַּח
אֶת הַבֵּן מִלְּךָ כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה מִיָּנִי רְקוּדִים וְאֵין אַתָּה יוֹדֵעַ כִּי אִם
רְקוּד אֶחָד. כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה אֲצַבְעוֹת בְּרַגְלִים וּמִכָּל אֲצַבַּע אֲפָשָׂר
לְעֲשׂוֹת רְקוּד, הֵינּוּ שְׁעָרֵי הַתְּנוּעָה שֶׁל הַרְקוּד הוּא הוֹלֵךְ עַל פִּי
הָאֲצַבַּע הַזֶּה וְאֵפֶלּוּ שְׂמִשְׂתַּמְשִׁים בְּעֵת הַרְקוּד בְּכָל הָאֲצַבְעוֹת
אֲבָל עַקֵּר הַרְקוּד תְּלוּי בְּאֲצַבַּע הָאֶחָת וְאַתָּה אֵין אַתָּה יוֹדֵעַ
לְרַקֵּד כִּי אִם רְקוּד־אֶחָד. לְפִי זֶה אֵין אַתָּה יְכוּל לְשַׁמַּח אֶת הַבֵּן
מִלְּךָ כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה דְרָגוֹת שֶׁל שְׂמִחָה, וְכָל רְקוּד מְשַׁמַּח בְּשְׂמִחָה
אֶחָת וְאֵין לָךְ כִּי אִם דְרָגָה אֶחָת שֶׁל שְׂמִחָה.

אחד היה מתפאר שיש לו כח כזה ברגליו שהוא יכול לגדל עשבים על ידי רגליו, כי כל עשב יש לו כח שמגדל אותו וכח הגדול היא האמונה, ולפי האמונה של העשב כך הוא גדל, כי אם לעשב אין את האמונה הוא לא יכול לגדל, והוא נשאר גרעין ורק אם יש לו את האמונה אזי יש לו את כח הגדול, וצריך באמת כח גדול מאוד כדי לגדל עשב, כי מגרעין אחת צריך לעשות מזה נבט קטן והוא צריך לגדל עד שיצא מן האדמה לעשב גדול, ולכן אין שוב כח גדול בעולם אלא רק האמונה בלבד, הינו שהגרעין צריך להאמין בכח גדול שיהיה לעשב גדול, וזה הכח של האמונה זה הכח הגדול ביותר שיש לו. אבל לפעמים האדמה היא לא מתאימה לצרכיו, ואז קשה לגרעין להאמין שהוא יהיה עשב גדול. כי האדמה לא מתאימה לצרכיו, ואין לו אמונה שהוא יגדל באיזה יום. אז כדי ש"לגרעין יהיה לו אמונה שהוא יגדל", צריך לתת לו אמונה, וזהו הכח הגדול של זה שהיה מתפאר שיכול לגדל עשבים על ידי רגליו, כי הוא יכול לתת אמונה לגרעין אפילו בארץ דאינו ראויו, באדמה שלא מתאימה לו, כי בכח שהוא הולך נע ונד על האדמה על ידי הלוך רגליו בכך הוא נותן אמונה לכל העשבים שבתוכה, וכך הוא יכול לגדל עשבים על ידי רגליו. ושאלתי אותו: איזה עשב אתה יכול לגדל כי יש עשרה דרגות של אמונה, ובכל דרגה של אמונה אפשר לגדל עשב זה וזה. הוא השיב לי מין עשב פלוני ופלוני, אמרתי לו: אם כן אין אתה יכול לרפאות את הבן מלך כי אין אתה יכול לגדל אלא מין עשב פלוני ופלוני כי אין לך אלא כח של דרגה אחת של אמונה.

ענו ואמרו הם: מהי היכולת שלך? השבתי להם: אני יכול מה שאין אתם יכולים, הינו כל התשעה חלקים הנ"ל (מכל הנזכר לעיל), שאין אתם יכולים אני יכול הכל. אני יכול לעמד נגד עשרה מרגלים, אני יודע ללכת לפי עשרה דרגות של זכות

הַהֶבְלִים, אֲנִי יוֹדֵעַ לְרַקֵּד עֲשָׂרָה מִיָּנִי רְקוּדִים, וַיֵּשׁ לִי הָעֲשָׂרָה
דְּרָגוֹת שֶׁל אֲמוּנָה.

כִּי יֵשׁ מַעֲשֵׂה אוֹתוֹ סֵפֶר רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ נ' נ' מ' ח' (בְּתַחֲלַת
הַמַּעֲשֵׂיָה י"ג מִסְפָּרֵי מַעֲשֵׂיֹת):

שִׁפְעִים אַחַת הָיָה מְלֻכָּה וְהָיָה לוֹ בֶּן יְחִיד וְרָצָה הַמְּלֻכָּה לְמִסֵּר
הַמְּלוּכָה לְבָנוֹ בְּחַיָּיו וְעָשָׂה מִשְׁתָּה גְּדוֹל (שְׁקוֹרִין "בֶּאל") וּבּוֹדָאֵי
בְּכָל פֶּעַם שֶׁהַמְּלֻכָּה עוֹשֶׂה בֶּאל הוּא שְׂמֻחָה גְּדוֹלָה מְאֹד, בְּפֶרֶט
עֵתָה שֶׁמִּסֵּר הַמְּלוּכָה לְבָנוֹ בְּחַיָּיו, בּוֹדָאֵי הָיָה שְׂמֻחָה גְּדוֹלָה מְאֹד.
וְהָיוּ שָׁם כָּל הַשָּׂרֵי מְלוּכָה וְכָל הַדְּכָסִים וְהַשָּׂרִים, וְהָיוּ שְׂמֻחִים
מְאֹד עַל הַמִּשְׁתָּה.

וְגַם הַמְּדִינָה הָיוּ נִהְנִים מִזֶּה שֶׁמִּסֵּר הַמְּלוּכָה לְבָנוֹ בְּחַיָּיו, כִּי הוּא
כָּבוֹד גְּדוֹל לְמֻלְכָּה, וְהָיָה שָׁם שְׂמֻחָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְהָיָה שָׁם כָּל מִיָּנִי
שְׂמֻחָה: קֵאפֶּעֶלְיִישׁ (כְּלִיזֹמֶר) וְקֵאמֶעֶדִישׁ (הַצָּגוֹת) וְכִיּוֹצֵא מִזֶּה כָּל
מִיָּנִי שְׂמֻחָה הַכֹּל הָיָה שָׁם עַל הַמִּשְׁתָּה, וְנִעְשׂוּ שְׂמֻחִים מְאֹד עָמַד
הַמְּלֻכָּה וְאָמַר לְבָנוֹ: הָיִיתָ שְׂאֵנִי חוֹזֵה בְּכּוֹכְבִים, וְאֲנִי רוֹאֶה שְׂאֵתָה
עֵתִיד לִירֹד מִן הַמְּלוּכָה, בְּכֵן תִּרְאֶה שְׂלֵא יִהְיֶה לְךָ עֲצָבוֹת
כְּשֶׁתִּרְד מִן הַמְּלוּכָה, רַק תִּתְּהִי בְּשְׂמֻחָה, וְכִשֶׁתִּתְּהִי בְּשְׂמֻחָה גַּם
אֲנִי אֶתְהִי בְּשְׂמֻחָה, גַּם כְּשֶׁיִּתְּהִי לְךָ עֲצָבוֹת אַף עַל פִּי בֶּן אֲנִי
אֶתְהִי בְּשְׂמֻחָה עַל שְׂאֵין אֶתָּה מְלֻכָּה, כִּי אֵינְךָ רֹאֵי לְמְלוּכָה,
מֵאַחֵר שְׂאֵינְךָ יְכוּל לְהַחְזִיק עֲצָמְךָ בְּשְׂמֻחָה כְּשֶׁאֶתָּה יוֹרֵד מִן
הַמְּלוּכָה, אֲבָל כְּשֶׁתִּתְּהִי בְּשְׂמֻחָה, אֲנִי אֶתְהִי בְּשְׂמֻחָה יִתְּרָה מְאֹד.

וְקִבֵּל תִּבְּן מְלֻכָּה אֶת הַמְּלוּכָה בְּיַד רָמָה וְעָשָׂה לוֹ שָׂרֵי מְלוּכָה
וְדְכָסִים וְשָׂרִים וְחִיל.

וְזֶה תִּבְּן מְלֻכָּה הָיָה חָכָם וְהָיָה אוֹתָהּ חֲכָמָה מְאֹד, וְהָיוּ אֲצִלוֹ
חֲכָמִים גְּדוֹלִים, וְכָל מִי שֶׁהָיָה בָּא אֲצִלוֹ עִם אֵיזָה דְּבַר חֲכָמָה,
הָיָה אֲצִלוֹ חֲשִׁיבוֹת גְּדוֹל מְאֹד, וְהָיָה נוֹתֵן לָהֶם כְּבוֹד וְעֲשִׂירוֹת

בשביל החכמה, לכל אחד כפי רצונו מי שהיה רוצה ממון היה נותן לו ממון ומי שהיה רוצה כבוד היה נותן לו כבוד, הכל בשביל החכמה. ומחמת שהיה חשוב אצלו החכמה כל כך היו כלם לוקחים עצמן אל החכמה ועסקו כל המדינה בחכמות, כי זה היה רוצה ממון כדי שיקבל ממון על ידי זה, וזה היה רוצה חשיבות וכבוד ומחמת שכלם עסקו רק בחכמות על כן שכחו שם באותה המדינה טכסימי מלחמה, כי היו כלם עוסקים בחכמות. עד שהיו כל בני המדינה חכמים גדולים, עד שהקטן שבאותה מדינה היה במדינה אחרת חכם גדול מכלם. וחכמים שבאותה המדינה היו חכמים מפלגים גדולים מאד, ומחמת החכמות נתפקרו החכמים של אותה המדינה, ומשכו גם את הכן מלך הנ"ל לדעתם ונתפקר גם כן. ושאר בני המדינה לא נתפקרו, מחמת שהיה עמקות ודקות גדול באותה החכמה של החכמים הנ"ל על כן לא יכלו שאר המדינה לפגם באותה החכמה ולא הזיק להם, אבל החכמים והכן מלך נתפקרו כנ"ל.

והכן מלך מחמת שהיה בו טוב, כי נולד עם טוב והיו לו מדות טובות וישרות, היה נזכר לפעמים היכן הוא בעולם ומה הוא עושה וכו'. והיה גונח ומתאנח על זה, על שנפל למבוכות כאלו נתעה כל כך, והיה מתאנח מאד, אבל תכף פשהיה מתחיל להשתמש עם השכל חזר ונתחזק אצלו החכמות של האפיקורסות הנ"ל, וכן היה כמה פעמים שהיה נזכר כנ"ל והיה גונח ומתאנח ותכף פשהתחיל להשתמש עם השכל חזר ונתחזק אצלו האפיקורסות כנ"ל.

(עד כאן מה שפטר רבנו הקדוש)

ואני הייתי מסתובב ביערות ואבדתי את דרכי, ורגלי פונו אותי באיזה דרך חשוכה שלא הכרתי, ואני סמכתי על רגלי כי היו מדריכים אותי בזאת הפעם על פי הדרך העליונה של זכות

ההבל. והיה זה לפלא אצלי שיש בעולם כזו זכות ההבל. והם
ההבלים הזכים האלה הם היו הגניחות והאנחות של הבן מלך.

ואני הלכתי אחרי רגלי בדרך החשוכה הזו, ורגלי היו הולכים
אחרי ההבלים הזכים האלה שהם היו הגניחות והאנחות של
הבן מלך. אז הייתי בדרך אליו והייתי מתקרב אליו ושמעתי
רעש גדול בעיר הקרובה אל בן המלך ושמעתי שנתיה חולה
מאד.

כי הבן-מלך קבל מחלה-קשה, הוא היה מרגיש טעם עפר
באכילת לחמו, וכל מה שהוא היה אוכל או שותה הכל היה בו
טעם של עפר והוא אבד את כל הרגישות שלו לטעמים, והכל
נחשף אצלו והוא היה מאד דואג למצבו, והוא קרא לרופאי-נפש
כי הוא היה חכם, והוא ידע שזאת המחלה היא מין מחלת-נפש.
אבל כל הרופאי נפש לא עזרו לו ואפלו שהיו בלם חכמים
גדולים וידעו את כל הכוחות של הנפש והאזון של הכוחות, אבל
כל זה לא עזר לו וכל יום שעבר נעשה יותר חשוף אצלו, ורק
היה לו העתים שהיה עוסק בחכמות של האפיקורסות העמקות
והיה מרגיש התעוררות וחרירות שכלו בשעה שהיה עוסק בהם,
וזה היה קצת מחמם אותו ומאיר אותו, אבל אפלו לחכמות
הנ"ל לא היה להן את הכח לרבו את דעתו, והוא היה רואה את
עצמו כל יום יותר ויותר חולה, והיה דואג מאד למצבו, ורב
תימים היו הולכים אצלו בחשך גדול ובטעם עפר.

ואני התקרבותי יותר אליו ונכנסתי לעיר שלו, ואמרתי לבני
העיר ששמעתי שהבן מלך חולה מאד, ואני רוצה לעזור לו. אבל
לא נתנו לי לראות אותו, ושלחו אלי עשרה מרגלים כדי לבחון
האם אני ראוי להפגיש עם הבן מלך. והגיעו אלי העשרה
מרגלים ושאלו אנשים עלי ושמעו מה ששמעו ועשו מזה פרצוף,
וראיתי את כל זה, ואחר כך המרגלים התקרבו קצת אלי

והסתכלו מרחוק על הדברים שלי ועל השקית שלי ועשו מזה פְּרָצוּף, וחזרו לשאל עוד פעם את האנשים ועוד אנשים, וכל פעם היו עושים ממה שהיו שומעים מהם פְּרָצוּף.

וראיתי ששאלו אפלו "טף במעי אמן" ועשו ממה ששמעו גם בן פְּרָצוּף, ודברו ביחד הרבה מאד והתקרבו עוד הפעם אלי קצת, והסתכלו עוד הפעם מרחוק על הדברים שלי ועל השקית שלי, ואז ראו מה שראו וברחו ממני אל המלך. ואמרו עלי העשרה מיני דבור רע לבן מלך, והוא לא הסכים לקבל אותי ועוד בקש להשליך אותי חוץ מהמדינה. אבל יש לי כח ברגלי לעמד בנגד כל עשרה מיני מרגלים שהם עשרה מיני דבורי רע, ואז היה לי בנגדם סבלנות גדול מאד וארד-אפים שאי אפשר לתאר.

והעמים מסביב למדינה הזאת באשר הם שמעו שהמלך חולה, אז הם חשבו שיהיה עתה קל להם לכבש את המדינה ולקחת את הפתור-מלכות מבן המלך, וכל העמים שמסביב למדינה התחברו ביחד נגדו. אבל במדינה זו של הבן מלך היו עוסקים רק בחכמות ושכחו טכסיסי מלחמה כנ"ל. וכששמעו במדינה: פן ואולי יהיה מלחמה עם העמים שמסביב, ואז היה בלבול גדול אצלם כי לא היו זוכרים מענין המלחמות, ולא חשבו מעולם שאפשר עדין שיהיו מלחמות כי היו מתעסקים רק בחכמות. והם חשבו קצת על היכלת שלהם והם ידעו שהם יאבדו בקרוב את המדינה. התחילו לעשות חשבונות איך לבקש שלום עם האויבים כדי לתת להם מה שהם רוצים ושלא יתרגו אותם, ואז נכנסו למלך ברב דאגה וספרו לו מענין המלחמה. הבן מלך כששמע שיש אויבים ידע גם הוא שיאבד בקרוב את הפתור מלכות כי גם הוא לא ידע מטכסיסי מלחמה, רק היה לו דאגה אחרת, איך להתחזר את הפתור מלכות לאויבים בשמחה. כי זה היה רצון אביו כנ"ל, והוא היה רוצה לקיים רצון אביו שחזה

בפוכבים שיבוא יום שהוא ירד מן המלוכה, אבל רק שלא יהיה לו עצבות כשיירד מן המלוכה, שהוא יהיה בשמחה, והוא היה גונח ומתאנח מזה מאד, איך להתחזיר הפתר מלכות בשמחה לאויבים. וזה היה דאגה גדולה אצלו ומחלתו החמירה מזה מאד, וימיו היו עוד יותר קשים ומרים.

ואני אחרי זמן מה מצאתי דרך מאחורי ארמון של הבן מלך ונכנסתי אצלו. הוא היה חכם גדול והוא ראה שיש לי סבלנות וארך אפים על כל מה שספרו עלי, ואז הוא הסכים לשמע אותי. על אף שהמקטרגים המשיכו עוד לספר לו מהצדדים באזניו, והוא היה רואה כל פעם הסבלנות הארך אפים שיש לי על ענין זה שמדברים נגדי כנ"ל כל העשרה מרגלים בעשרה מיני דבורים רעים, ואיך שאני סובל הכל בסבלנות גדולה ובאורך אפים ובסוף הבן המלך עצמו צחק מענין זה.

אמרתי לבן המלך שאני רוצה להיות מורה לרקוד שלו, הוא לא הבין מה הרקוד יכול לעזור לו במצבו והוא בקש ממני לחזור על זה פעמים, אמרתי לו שיש לי עשרה מיני רקודים שיכולים לעזור לו מאד בכל הענינים שלו אבל רק שהוא ילמד אותם, והוא יראה בקרוב איך הרקוד יכול לעזור לו, הוא חשב בלבו שהוא עכשיו חולה מאד, הוא כבר לא מרגיש שום טעם ורק הכל טעם עפר, וגם עוד מעט יהיה כל העמים שמסביב ביחד נגדו והוא ירד מהמלוכה כי הוא לא יודע דבר בענין טכסיסי מלחמות, ואיך במצב כזה הוא יתחיל ללמד רקוד, וגם מה יגידו קרובי המלך שהוא מתחיל ללמד רקוד במצב כזה, הוא חשב שהוא חייב לסרב לזה, ואז הוא זכר מפקדת אביו להיות שמח ביום שהוא ירד מן המלוכה. הוא חשב פן ואולי השעורי רקוד יכולים לעזור לו להיות שמח ביום נפילתו, והיה בלבול כזה בלבו שהוא התחיל לבכות ולהתאנח על מצבו. ואז פלם חסו על כבודו ויצאו

מִן הָאוֹלָם שֶׁל הַבֶּן מִלֶּדֶּי כִּי הוּא הָיָה בּוֹכָה וּמְפַנֵּי כְבוֹדוֹ הָיָה
צָרִיךְ לְצִאת. וְנִשְׁאַרְתִּי לְבַד עִם הַבֶּן מִלֶּדֶּי וְהוּא הַסְּכִים עַל
הַשְּׁעוּרֵי רִקוּד.

וְאִז בְּהִתְחַלָּה לְמִדְתִּי אוֹתוֹ רִקוּד פֶּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ כִּי זֶה הָיָה
קָשָׁה לוֹ. לְמִדְתִּי אוֹתוֹ כָּל הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי רִקוּדִים וּמִצְבוֹ הָיָה כָּל
פֶּעַם יוֹתֵר טוֹב, וְאִז לְמִדְתִּי אוֹתוֹ רִקוּד כָּל יוֹם וְהוּא הָיָה עוֹד
יוֹתֵר טוֹב וְכָל פֶּעַם הָיָה חוֹזֵר עַל הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי רִקוּדִים וְהוּא הָיָה
שְׂמֵחַ מְזֵה, אֲבָל בְּכָל זֹאת הוּא לֹא הִתְרַפָּא וְלֹא חָזְרוּ לוֹ
הַטְּעָמִים, כִּי הוּא הָיָה עֲדִין מְרַגֵּישׁ טַעַם עֶפֶר בְּכָל. הוּא שָׁאֵל
אוֹתִי מָתִי הוּא יִתְרַפָּא מִמְחֻלָּתוֹ: אַתָּה יוֹדֵעַ כַּמָּה נְהַנִּית נַפְשִׁי
מִהֶרְקוּד, כִּי כָּל יוֹם אֲנִי יוֹתֵר טוֹב, כָּל רִקוּד מִשְׁלִים לִי כָּל הָאוֹר
שֶׁאֲבִדְתִּי בְּמִשְׁךְ שָׁנִים, וְהָעֲשָׂרָה מִיָּנִי רִקוּדִים מִשְׁלִימִים לִי אֶת
כָּל הָאוֹרוֹת אֲזִי לָמָּה אֲנִי לֹא מִתְרַפָּא, כִּי יֵשׁ לִי מִחֻלָּת נַפֶּשׁ וְכַעַת
עִם הֶרְקוּד, נַפְשִׁי יוֹתֵר טוֹב, אֲזִי לָמָּה אֲנִי לֹא מְרַגֵּישׁ עֲדִין שׁוּם
טַעַם וְרַק טַעַם עֶפֶר, הַשְּׂבִיבוּתִי לוֹ: הַמֶּלֶךְ צוֹדֵק, שִׁישׁ לוֹ מִחֻלָּת
נַפֶּשׁ אֲבָל בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנִים הַמְּחֻלָּה הִתְפַּשְׂטָה גַם עַל הַגּוּף, וְעַכְשָׁו
גַם הַגּוּף חוֹלָה מְאֹד צָרִיךְ לְרַפָּאוֹת גַם בֶּן אוֹתוֹ, הוּא שָׁאֵל: וְאִיךְ
לְרַפָּאוֹת אֶת הַגּוּף? אֲמַרְתִּי לוֹ: שְׁלַכְּל מִחֻלָּה יֵשׁ לָהּ עֵשֶׁב
שֶׁאֲפָשֶׁר עַל־יְדוֹ לְהִתְרַפָּא מִמֶּנָּה, אֲבָל לְפֶעַמִּים יֵשׁ מִחֻלָּה שֶׁצָּרִיךְ
כִּדִּי לְהִתְרַפָּא מִמֶּנָּה לְהִתְרַפָּא בְּכָל עֲשָׂבִים יַחַד וְכָל אֶחָד גִּדְל
בְּאֲדָמָה פְּלוֹנִית וְהַשָּׁנִי גִדְל בְּאֲדָמָה פְּלוֹנִית וְכוּ'. וְזֶה קָשָׁה
לְהִתְרַפָּא יַחְדָּיו כִּי צָרִיךְ לְפֶעַמִּים לְמַצֵּא אֶת הַגְּרָעִין שֶׁל הָעֵשֶׁב
וּלְגַדְלוֹ מִן הַתְּחִלָּה. אֲבָל יֵשׁ עֲנָוִן שֶׁכָּל הַגְּרָעִינִים הֵם נִמְצָאִים
בְּכָל מְקוֹם וְזֶה רַק בְּקִטְנוֹת מְאֹד וְלֹא גִדְלִים אִם פֶּעַם כִּי לֹא כָּל
מְקוֹם מִתְאִים לָהֶם וְרַק הַגְּרָעִינִים שֶׁהֵאֲדָמָה בֶּן מִתְאִימָה לָהֶם
הֵם גִּדְלִים כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ, אֲבָל כָּל שְׂאֵר הַגְּרָעִינִים נִשְׁאָרִים שָׁם
בְּקִטְנוֹת וְדַקוֹת וְאִי אֲפָשֶׁר בְּכָל לְדַעַת שֶׁהֵם נִמְצָאִים שָׁם רַק
בְּכַח בְּאֲדָמָה, וְאֲנִי יוֹדֵעַ לְגַדְל אֶת כָּל הָעֲשָׂבִים שֶׁצָּרִיכִים בְּאֲדָמָה

אחת ולהוציאם מן הכח אל הפעל, למשל בגנה של הבן מלך. כי כל עשב גדל רק לפי כח האמונה שיש לו, ואני יודע לתת לעשב כח של אמונה ולגדלו עם הלוך רגלי על האדמה, והבן מלך היה כל כך שמח משעורי רקוד שהוא הסכים גם כן על הספור הזה, והוא יצא אתי להכין את התרופה בגנה שלו. אמרתי לו שצריך גרעין פלוני ופלוני ושתלנו הגרעינים שהיה לנו באדמה של הגנה שלו ושאר הגרעינים של התרופה לא מצאנו אז לא שתלנו באדמה. הלכתי נע ונד על האדמה ובמשך כמה ימים וכל העשבים הדרושים לתרופה גדלו כפי מה שאמרתי לבן מלך וגם היו העשבים שצריכים לתרופה שלא היה לנו את הגרעינים שלהם וגם הם גדלו, וזה היה פלא בעיניו איך כל העשבים שצריכים לתרופתו גדלו כלם בגנה שלו ואפלו שזו האדמה שלא מתאימה לכל העשבים ואפלו הגרעינים שלא שתלנו בכלל באדמה גם כן הם גדלו כמו שצריך, אבל הוא היה כל כך שמח עם העשרה מיני רקודים שהוא לא חקר בזה יותר מדי וקבל גם את זה בהרחבת הדעת ובאמונה כי לבו היה שלם עם הרקוד.

הוא לקח את התרופה והוא התרפא וחזרו לו כל הטעמים והוא שמח מזה מאד ועשה משתה גדול (שקורין "באל") ואז נגנו נגונים נפלאים כי הוא רצה לפתח את המשתה ברקודים נאים עם כזה יפי וכזה חן שכל המדינה הגיעו לראות את זה וכלם שמחו בשמחת הבן מלך.

באותו עת כל צבאות העמים הגיעו לעיר כדי לכבש את המדינה ולא היה שום התנגדות של בני המדינה כי לא ידעו איך לעשות מלחמה, ואז כל האויבים נכנסו בארמון של הבן מלך וראו איך הוא עושה משתה גדול בשמחה גדולה ואיך כלם היו שמחים עם הבן מלך שהתרפא, וראו אותי גם כן כי אני הייתי ליד הבן מלך במשתה והסתכלו עלי, ואז שאלו: איך יש

לְכֶם כְּזוֹ שְׂמֵחָה הָרִי זֶה יוֹם נְפִילַתְכֶם, וְהֵבֵן מֶלֶךְ הַשֵּׁיב
בְּהַתְּלַחְבוֹת גְּדוּלָּה: אֲנִי שְׂמֵחַ כִּי כָּךְ צִוֵּה אָבִי, וְרַק אֲנִי שְׂמֵעָתִי
זֶה הַתְּרוּץ כִּי הָיִיתִי לְיָדוֹ, וְהוּא הָיָה בְּאַמְצַע לְאָכַל וְלִשְׁתּוֹת
בְּשְׂמֵחָה גְּדוּלָּה וְהָאוֹיְבִים לֹא שָׁמְעוּ מִה שֶׁהוּא הַשֵּׁיב לָהֶם וְשָׁאֲלוּ
עוֹד הַפַּעַם: אֵיךְ אַתֶּם כָּל כָּךְ שְׂמֵחִים הָרִי זֶה יוֹם נְפִילַתְכֶם.
וְהַמֶּלֶךְ אָמַר לִי לַעֲנוֹת כִּי לֹא הָיָה לוֹ לֵב לַעֲנוֹת לָהֶם כִּי הוּא הָיָה
כָּל כָּךְ שְׂמֵחַ שֶׁהוּא הָיָה בְּכָאן וְלֹא כָּאן גַּם כֵּן. אֲזִי אָמַרְתִּי לָהֶם:
כִּי יוֹדְעִים אֲנִיחֶנּוּ כָּל הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי רְקוּדִים וְהַרְקוּדִים הָאֵלּוּ מַעֲלִים
אֶת לְבַבְנוֹ תָּמִיד כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה מִיָּנִי שְׂמֵחוֹת וְכָל מִין רְקוּד מְכַנִּים
לְלֵב שְׂמֵחָה אַחַת, וַיֵּשׁ לִי כָּל הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי רְקוּדִים שְׂמֵכְנִיסִים
לְלֵב הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי שְׂמֵחוֹת וְעַם הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי שְׂמֵחוֹת אֶפְשָׁר גַּם
כֵּן לְשִׂמְחָה בְּיוֹם נְפִילָתוֹ שְׂזֵה דְבַר גְּדוּל מְאֹד, וְכָל זֶה הָיָה פְּלֵא
אֶצְלָם וְאָמְרוּ שֶׁהֵם רוֹצִים אֶת כְּתֵר הַמַּלְכוּת וְאַחַר כָּךְ הֵם יִלְכוּ
וַיְהִיָּה אֶפְשָׁר לָנוּ לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַמְּשִׁתָּה, כִּי לֹא יָדְעוּ מַה לְחַשֵּׁב
מִכָּל זֶה.

אֲזִי הֵבֵן מֶלֶךְ קָם מִיָּד עִם הַכְּתֵר מַלְכוּת בְּיָדוֹ וְהוּא הִתְחִיל לְרַקֵּד
לְאֵט לְאֵט, וְנִגְנְנוּ מִנְּגִינָה מְתוּקָה כִּי הֵבֵן מֶלֶךְ הָיָה רוֹקֵד לְאֵט
לְאֵט עִם כָּל תַּחֲן שְׂבָעוּלָם, וְזֶה הָיָה אוֹר כְּזֶה גְּדוּל וַיִּפֶּה שְׂאֵי
אֶפְשָׁר לְתֵאֵר, וְאַחַר כָּךְ הוּא רָקֵד מִין רְקוּד אַחַר וְנִגְנְנוּ מִנְּגִינָה
אַחֲרָת, וְהַכָּל הָיָה בְּתַפְאֵרֶת אֲדִירָה. וְהוּא נָתַן לְאוֹיְבִים אֶת
הַכְּתֵר מַלְכוּת שֶׁל הַמְּדִינָה, וְהוּא רָקֵד בְּלִי הַפְּסָקָה הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי
רְקוּדִים וְנִגְנְנוּ לְזֶה עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה בְּכֹזֶאֶת שְׂמֵחָה שְׂאֵי אֶפְשָׁר
לְתֵאֵר. וְאֲזִי כַּמָּה אֲנָשִׁים שָׁלוּ הִתְחִילוּ לְרַקֵּד אִתּוֹ וְהַרְקוּדִים הָיוּ
כָּל כָּךְ יָפִים עִם כְּזֶה חֵן שֶׁהָאוֹיְבִים לֹא רָצוּ לְלַכֵּת רָצוּ לְהַשְׂאֵר
עוֹד וְלִרְאוֹת אֶת הַרְקוּדִים שֶׁל הֵבֵן מֶלֶךְ עִם אֲנָשָׁיו.

וַיֵּשְׁבוּ אִתָּנוּ כָּל הָאוֹיְבִים וְהִסְתַּכְּלוּ עַל הַרְקוּדִים וְעַל הַפְּנִים שֶׁל
הֵבֵן מֶלֶךְ שֶׁהָיוּ מְאִירִים כָּל כָּךְ כִּי הוּא הָיָה שָׁלֵם עִם הַרְקוּד וְהָיָה

בְּאַמַת שְׂמֵחַ בְּכָל לְבָבוֹ, אִזְ הֵבֵן מֶלֶךְ בְּרַב שְׂמֵחָתוֹ הִתְחִיל לְרַקֵּד
עִם אֶחָד הָאוֹיְבִים וְזֶה הָיָה עוֹד יוֹתֵר פְּלֵא בְּעֵינֵיהֶם.

אַחַר כֵּן שָׁאַלוּ: אֵיפֹה לָמַד הֵבֵן מֶלֶךְ לְרַקֵּד כִּכָּה כִּי לֹא רָאִינוּ
בְּשׁוּם מָקוֹם רְקוּד כְּזֶה בְּחַיֵּינוּ. וְכָלֵם אָמְרוּ לָהֶם: הֵנָּה הַמּוֹרָה
לְרַקוּד שֶׁל הֵבֵן מֶלֶךְ, וְהִסְתַּכְּלוּ עָלַי וְהוֹסִיפוּ לְאוֹיְבִים הוּא גַם בֵּן
רַפָּא אֶת הֵבֵן מֶלֶךְ, וְאָמְרוּ שְׂבָחִים עָלַי בְּלִי סוּף, וְאִזְ הָאוֹיְבִים
הִתְקָרְבוּ אֵלַי וּבִקְשׁוּ מִמֶּנִּי לְדַעַת לְרַקֵּד כִּכָּה גַם בֵּן. אִזְ אֲנִי
הִתְחִלְתִּי לְלַמֵּד אוֹתָם הָעֲשָׂרָה מִיְּנֵי רְקוּדִים וְהֵם לָמְדוּ יוֹתֵר מֵהָר
מֵהֵבֵן הַמֶּלֶךְ, הֵם לָמְדוּ הַכֹּל בְּקִלּוֹת, וְהִתְחִילוּ לְרַקֵּד גַּם בֵּן, וְשָׂמְחוּ
עַד מְאֹד וְכָל אַרְמוֹן הֵבֵן מֶלֶךְ הָיָה מְלֵא אוֹר וּמְלֵא שְׂמֵחָה
וְהָאוֹיְבִים שְׂמְחוּ עַד כִּדֵּי כֵּן שָׁאַלוּ אוֹתִי הֵאֵם הֵם כִּכָּר הִגִּיעוּ
לְשְׂמֵחָה שֶׁל הֵבֵן מֶלֶךְ שֶׁהוּא שְׂמֵחַ בְּשְׂמֵחָה כְּזוֹ בְּיוֹם יְרִידָתוֹ
מֵהַמְּלוּכָה, וְאָמַרְתִּי לָהֶם לָתֵת לִי אֶת הַכֶּתֶר מְלָכוֹת וְאִזְ הֵם יָדְעוּ
הֵאֵם הֵם שְׂמֵחִים כָּל כֵּן אִזְ לֹא.

הֵם הָיוּ כָּל כֵּן נִהְנִים מֵהַרְקוּד שֶׁנִּתְּנוּ לִי אֶת הַכֶּתֶר מְלָכוֹת שֶׁל
הַמְּדִינָה. הֵבֵן מֶלֶךְ שָׂרָאָה אֶת זֶה וְאָמַר לִי לֹא לְהַחְזִיר לוֹ אֶת
הַכֶּתֶר מְלָכוֹת כִּי הוּא עֵבֶשְׁיוֹ שָׁלֵם עִם הַרְקוּד וְהוּא לֹא צָרִיךְ שׁוּם
דָּבָר אַחֵר. וְכָלֵם שְׂמְחוּ עַד מְאֹד שְׂקַבְּלִתִּי אֶת הַכֶּתֶר מְלָכוֹת וְזֶה
הָיָה שְׂמֵחָה יִתְּרָה בְּאַרְמוֹן הֵבֵן מֶלֶךְ.

אִזְ חִפְּשִׁתִּי אֶת אָבִיו שֶׁל הֵבֵן מֶלֶךְ וְהִחְזַרְתִּי לוֹ אֶת הַמְּלוּכָה, הוּא
שְׂמֵחַ עַד מְאֹד שָׂרָאָה שָׂבְנוּ כָּל כֵּן שְׂמֵחַ בְּיוֹם נְפִילָתוֹ וְגַם רָאָה
שָׂבְנוּ הִתְרַפָּא מִמַּחְלָתוֹ וְגַם רָאָה שָׂבְנוּ חֲזָר מִן הָאֲפִיקוֹרְסוֹת
לְאַמוֹנָה בְּכַח הַתְּרוּפָה וְהַרְקוּד, וְאִזְ אָבִיו שֶׁל הֵבֵן מֶלֶךְ הָיָה כָּל
כֵּן שְׂמֵחַ מְכֹל זֶה שֶׁהוּא אָמַר לִי לָתֵת עֵבֶשְׁיוֹ אֶת הַכֶּתֶר מְלָכוֹת
שֶׁל הַמְּדִינָה לְמִי שָׂאֲנִי רוּצָה, כִּי הוּא הָיָה כָּל כֵּן שְׂמֵחַ וְשָׁלֵם עִם
בְּנוֹ שֶׁהוּא כְּטוֹחַ שָׂאֲנִי אֲבַחֵר מֶלֶךְ טוֹב כִּדֵּי לְמֶלֶךְ עַל הַמְּדִינָה
בְּשְׂמֵחָה וּבְאוֹר. וּמֵאִזּ יֵשׁ לִי אֶת הַכֶּתֶר מְלָכוֹת שֶׁל הַמְּדִינָה.

נמצא שיש לי כח כזה גדול ברגלי שעשיתי כל זה כנ"ל, ועתה אני נותן לכם זאת הכח בדרשה ג' שאנק. ואני גם כן נותן לכם את הכתר מלכות של המדינה.

ונעשה שם שמחה גדולה וחדוה רבה מאד יותר מכל הימים הקודמים כי הבנים קבלו גם כן את הכתר מלכות, ואז ברב שמחתם הורמו מאשפות כל העניים וכל האביונים כי כלם היו בחתנה שהיתה בבור שפסו אותו עם קנים ועפר וזבל, וגם כל הבעטלים היו אתם עם החתן והכלה שנהיו עתה למלך ומלכה על ידי הבעטלר השביעי בלא רגלים שנתן להם המלוכה במתנה גמורה, ואז התפשט השמחה והאיר בכל המדינות ובכל העולמות וכלם היו רק בשמחה כל הימים, והיו מלאים באור השמחה. במהרה בימינו אמן:

על הספור הזה הוסיף מורנו הרב כמה באורים שעומדים ברומו של עולם

- התקון של "תבן מלך" הוא תקון של זדונות שנהפכות לזכויות, והם ה"פרקים הנבחרים" ורפואתה של ה"בת מלכה מהיום הששי" זהו התקון הכללי של רבנו נחמן.
- וצריך לקשר ה"פרקים הנבחרים" עם התקון הכללי, כמו שרואים בסוף המעשה שיש ה"עשרה מיני נגינה" עם ה"עשרה מיני רקודים".
- ולכן צריך להפיץ את "הפרקים הנבחרים" בכל מקום ולרשם מעלתם, ולקשרם עם התקון הכללי, ויש קדם לאמר את הפרקים הנבחרים ואחר כך את התקון הכללי.
- וכל זה ישנה פני תבל "הגלוי של הבעטליר השביעי בלא רגלים", הגלוי של הפרקים הנבחרים.

פְּרָקִים נִבְחָרִים. לְפָנַי אֲמִירְתֶּם יֵשׁ לְאֹמֵר "יְהִי רְצוֹן" (שְׁקֹדֵם
אֲמִירַת תְּהִלִּים) וְהִרִינִי מִקֶּשֶׁר אֶת עֲצְמִי בְּאֲמִירַת פְּרָקֵי הַתְּהִלִּים
לְכֹל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁבְּדוֹרְנוֹ וּבִפְרָט לְרַב אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֲטִיָּא
שְׁלִיט"א, וּלְכֹל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שׁוֹכְנֵי עִיר קְדוּשִׁים אֲשֶׁר
בְּאֶרֶץ הַמָּה וּבִפְרָט לְהַצְּדִיק הָאֲמִתִּי וְהַקְּדוֹשׁ צְדִיק יְסוּד עוֹלָם
רַבֵּינוּ נַחֲמָן בֶּן שִׁמְחָה בֶּן פִּינְגָא, זְכוֹתֶם יִגַּן עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
אָמֵן:

ל"א, ל"ה, ל"ו, ס', ס"ח, פ', פ"ג, פ"ח, פ"ט, ק"ט.

תְּקוּנַת פְּלִלִּי:

ט"ז, ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ', ק"ה, קל"ז, ק"נ.

גְּלוֹי זֶה יִשְׁנָה פְּנֵי תַבֵּל

נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם

יוצא לאור

לעילוי נשמת דן בן שמעון

ת. נ. צ. ב. ה.